

ДИПЛОМНА РАБОТА

НА ТЕМА

Политическата карикатура на Илия Бешков (1944—
1958): между изкуството, критиката и историческата
съдба

2020 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

УВОД	3
ГЛАВА ПЪРВА: КОЙ Е ИЛИЯ БЕШКОВ. ПОЛИТИЧЕСКА КАРИКАТУРА (1944-1958).....	6
1. Биография.....	6
2. Творчество.....	9
3. Какво е за карикатурата Бешков	14
4. Политическа карикатура (1944-1958).....	17
ГЛАВА ВТОРА: ИЛИЯ БЕШКОВ В ОЧИТЕ НА ДРУГИТЕ	34
1. Илия Бешков през очите на световния печат и критика.....	34
2. Петър Увалиев 1958 г.	36
3. Проф. Петър Чуховски.....	38
4. Светлин Русев.	40
5. Владимир Свинтила.	43
6. Станислав Сивриев.....	44
7. Веселин Ханчев	45
8. Красимир Илиев – куратор в галерия „Лоранъ” (2016).....	46
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	48
ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА	51

УВОД

Илия Бешков – това е най-високият връх в , до който достига българската карикатура. Същевременно той е един от великаните на световната карикатура.¹

Илия Бешков е майстор на политическата карикатура, сатиричната рисунка и илюстрацията – области, в които творецът по необходимост напуска залите на представителните изложби и тръгва с хилядите тиражи всред народа. Неговите произведения са се появявали върху страниците на българските вестници и списания, на отделни сборници. Те отсядали във всеки дом – били са „приятели“ и „врагове“, възбуждали са възторг, радост и омраза, нанасяли са „обиди“, пораждали са удовлетворение. Но това е само предпоставка за Бешковата широка известност. Той печели уважението и любовта на хората и се налага като художник с дълбока правда на своето изкуство, с бодрия бликащ хумор и с високото майсторство, щастливо съчетани в едно. Неговото творчество обхваща насъщните проблеми на времето, дава им вярно тълкуване и показва една от най-светлите страници на критическия реализъм в българското изкуство. Ето къде е неговото голямо значение.²

Илия Бешков несъмнено е интелектуалец – професионално реализиран - с признание на художническата реализация у нас и в чужбина, популярен не само в интелегентските среди, а и сред голяма част от съвременните на 1940-те – 1950-те години българи, изразител на различни контраадаптивни идеи и позиции, които предпазват гражданите от партийно-политическата манипулация, осъществявана чрез печатните медии в средата на 1940-те години на XX в. и в същото време представящ рефлексията на обществените промени върху редовите граждани.

Илия Бешков безспорно е в политическото – политическата карикатура, чието основно място е вестникът, неговият избор, изкушение, призвание, гражданска и ценностна нагласа. Политиката, разбрана като участие в управленски или опозиционни структури е непривично място за интелектуалеца Бешков. Той е в сферата на идеите, той е посланик на идеи, но не се стреми към практическата им реализация чрез реалната

¹ Стойков, Атанас. Българската карикатура, София, 1970.с.132

² Рисунки и карикатури от Илия Бешков: с въведение от Атанас Божков. София, 1958. с.6